

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
  2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
  3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
- www.en-dynamei.gr

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Α' ΛΥΚΕΙΟΥ 4.2.2024

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Οι σχέσεις του εφήβου με την ομάδα συνομηλίκων

Οι έφηβοι δημιουργούν μια δική τους «μικρή κοινωνία», η οποία έχει τα δικά της ξεχωριστά χαρακτηριστικά. Πρόκειται για έναν τελείως δικό τους «κύκλο». Η θέση του εφήβου σ' αυτόν, και οι προσωπικές σχέσεις που αναπτύσσει με τους συνομηλίκους του, έχουν μεγάλη σημασία για την ομαλή ανάπτυξη της προσωπικότητάς του.

Ο έφηβος μαθαίνει στους άλλους, αλλά διδάσκεται και ο ίδιος πολλά πράγματα μέσα στην ομάδα των συνομηλίκων του. Εκθέτει τις ιδέες του και συνήθως ακούει την κριτική των άλλων εφήβων. **Επίσης**, ενδιαφέρεται να παρουσιάσει νέες ιδέες και να διατυπώσει απόψεις που θα μπορούσαν **ενδεχομένως** να συμβάλουν στην αλλαγή των «πραγμάτων». Τέλος, στο επίκεντρο των συζητήσεων βρίσκεται συχνά και το αντίθετο φύλο. Ενώ στην παιδική ηλικία υπάρχει κάποια απόσταση ανάμεσα στα αγόρια και στα κορίτσια, στην εφηβεία εμφανίζεται ένα αμοιβαίο ενδιαφέρον που οδηγεί στη στενότερη γνωριμία των δύο φύλων.

Φυσικά, η εφηβική ηλικία δεν είναι μονάχα μια περίοδος με έντονη κοινωνική ζωή. Αρκετοί έφηβοι αντιμετωπίζουν οξύτατο το πρόβλημα της μοναξιάς. **Παρ' όλα αυτά**, κάθε έφηβος προσπαθεί συνειδητά να κατανικήσει τη μοναξιά που τον κυριεύει και αυτός είναι ένας από τους λόγους για τους οποίους συμμετέχει σε διάφορες εφηβικές ομάδες. Έτσι εξηγείται η έντονη τάση για φιλία που νιώθει ο έφηβος, **καθώς** η φιλία συχνά τον βοηθά να αντιμετωπίσει τις σύντομες αλλά οδυνηρές κρίσεις της εφηβικής μοναξιάς.

Το φαινόμενο της φιλίας στην εφηβική ηλικία έχει μελετηθεί αρκετά. Ορισμένοι ερευνητές υποστηρίζουν πως οι φίλοι έχουν συνήθως πολλά κοινά χαρακτηριστικά, ανήκουν στην ίδια κοινωνική τάξη, στο ίδιο οικονομικό επίπεδο και έχουν περίπου την ίδια αντίληψη ή ευφυΐα. Κάποιοι άλλοι, όμως, ερευνητές έχουν διατυπώσει την αντίθετη άποψη, ότι δηλαδή το αίσθημα φιλίας πηγάζει **κυρίως** από την ανάγκη να βρει κανείς στην προσωπικότητα του άλλου στοιχεία που λείπουν από τη δική του. Η επιλογή ενός φίλου γίνεται, όπως υποστηρίζουν, για να συμπληρωθούν οι ελλείψεις που παρουσιάζει η προσωπικότητά μας. Επομένως, όταν επιλέγει κανείς με κοινωνικά κριτήρια αναζητά την ομοιότητα, όταν, όμως, επιλέγει με προσωπικά κριτήρια, επιζητεί τη διαφορά.

Α. Μιχαηλίδης
Έφηβοι και Παιδεία (διασκευή)

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Ενδοσχολική βία

Σύμφωνα με έρευνα που διεξήχθη από τη VPRC σε δείγμα 700 μαθητών της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, 7 στους 10 μαθητές/-τριες δηλώνουν ότι στη σχολική τους ζωή παρατηρούν φαινόμενα ή εκδηλώσεις εκφοβισμού και βίας στο σχολείο, ενώ υψηλότερα ποσοστά καταγράφονται για τους μαθητές και τις μαθήτριες λυκείου (73%). Υψηλό ποσοστό καταγράφηκε κυρίως για περιστατικά χλευασμών ή εξυβρίσεων (88%), όπως και διάδοσης αρνητικών σχολίων και φημών (67%), ενώ το 44% αναφέρει περιστατικά εκφοβισμού και απειλών, τα οποία ενέχουν και ψυχολογική διάσταση.

Αντίθετα με την κοινή αντίληψη, η εκδήλωση βίας δεν περιορίζεται στα δημόσια σχολεία υποβαθμισμένων περιοχών. Οι τσακωμοί, οι βρισιές, η καταστροφή της σχολικής περιουσίας βρίσκονται παντού και μπορούν να

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
  2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
  3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
- www.en-dynamei.gr

εκδηλωθούν με ασήμαντη αφορμή.

Υπάρχει, άραγε, ένα συγκεκριμένο προφίλ του «συστηματικού νταή»; Είναι εκείνος που πουλάει... μαγκιά όπου μπορεί. Παριστάνει τον δυνατό και αναζητά τα θύματά του ανάμεσα στους πιο αδύναμους. Αντίθετα με αυτό που πιστεύουμε, οι νταήδες είναι άτομα που θέλουν να βρίσκονται στο σχολείο περισσότερο από οποιονδήποτε άλλον μαθητή. Όταν επιστρέφουν από τις διακοπές του Πάσχα ή των Χριστουγέννων, είναι οι πρώτοι οι οποίοι θα περιμένουν πίσω από τα κάγκελα για να μπουν στο προαύλιο του σχολείου. Οι «νταήδες» στο χώρο του σχολείου νιώθουν αρχηγοί, οι κυρίαρχοι του παιχνιδιού, κάτι που προφανώς δεν ισχύει έξω από τους τοίχους του σχολείου.

Το κείμενο αντλήθηκε από το διαδίκτυο

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ Α

A1. Να αποδώσετε περιληπτικά τα νοήματα της 2^{ης} - 3^{ης} παραγράφου του **Κειμένου 1** («Ο έφηβος μαθαίνει στους άλλους... οδυνηρές κρίσεις της εφηβικής μοναξιάς») σε 60-80 λέξεις.

Μονάδες 20

ΘΕΜΑ Β

B1. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις με τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος**, στηριζόμενοι στα νοήματα των **Κειμένων 1 και 2**. Δεν χρειάζονται αναφορές στα κείμενα:

- α. Στην παιδική ηλικία το ενδιαφέρον για το αντίθετο φύλο είναι περιορισμένο. (Κείμενο 1)
- β. Η φιλία αδυνατεί να πολεμήσει το αίσθημα της μοναξιάς που βιώνουν οι έφηβοι. (Κείμενο 1)
- γ. Οι ερευνητές συμφωνούν μεταξύ τους μελετώντας το φαινόμενο της φιλίας. (Κείμενο 1)
- δ. Η βία εντοπίζεται και στα δημόσια σχολεία υποβαθμισμένων περιοχών. (Κείμενο 2)
- ε. Οι «νταήδες» αναζητούν επιβεβαίωση μέσα στους χώρους του σχολείου. (Κείμενο 2)

Μονάδες 10

B2. α) Να βρείτε τον τρόπο ανάπτυξης της τελευταίας παραγράφου του **Κειμένου 1** («Το φαινόμενο της φιλίας... επιζητεί τη διαφορά») (μονάδες 3). Γιατί πιστεύετε ότι τον επέλεξε ο συγγραφέας; (μονάδες 3)

Μονάδες 6

B2. β) «Αρκετοί έφηβοι αντιμετωπίζουν οξύτατο το πρόβλημα της μοναξιάς»: Γιατί ο συγγραφέας του **Κειμένου 1** επέλεξε την ενεργητική σύνταξη στην παραπάνω πρόταση; (μονάδες 2) Να μεταφέρετε την πρόταση στην άλλη φωνή (μονάδες 2) και να εξηγήσετε τις αλλαγές που προέκυψαν μετά την αλλαγή που κάνατε. (μονάδες 2)

Μονάδες 6

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
  2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
  3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
- www.en-dynamei.gr

B3. α) Επίσης, ενδεχομένως, παρ' όλα αυτά, καθώς, κυρίως: Να εξηγήσετε τι δηλώνουν οι παραπάνω διαρθρωτικές λέξεις/φράσεις, αναφερόμενοι στα νοήματα που αυτές συνδέουν σε κάθε περίπτωση μέσα στο **Κείμενο 1**.

Μονάδες 10

B3. β) Ποιο είναι το επικοινωνιακό αποτέλεσμα και ποιος ο δομικός ρόλος της ερώτησης στην αρχή της 3^{ης} παραγράφου του **Κειμένου 2**:

Υπάρχει, άραγε, ένα συγκεκριμένο προφίλ του «συστηματικού νταή»;

Μονάδες 8

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Ο συγγραφέας του **Κειμένου 2** αναφέρεται στην 1^η παράγραφο («Σύμφωνα με έρευνα...τα οποία ενέχουν και ψυχολογική διάσταση») στα αποτελέσματα έρευνας που διεξήχθη από τη VPRC, κάνοντας χρήση στατιστικών στοιχείων. Τι επιδιώκει να πετύχει, κατά τη γνώμη σας, με αυτή την αναφορά;

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Στα πλαίσια μιας εκδήλωσης του σχολείου σας, αφιερωμένη στις ανθρώπινες σχέσεις, παρουσιάζετε σε ομιλία σας προς τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές σας σε 300-350 λέξεις:

α) τις θετικές επιδράσεις που έχει στη ζωή σας η ομάδα των φίλων σας και

β) τα γνωρίσματα που έχουν, κατά τη γνώμη σας, οι αληθινές φιλικές σχέσεις.

Μονάδες 30